

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 3

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 3 ianuarie 2024

SUMAR

Nr.

Pagina

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

Decizia nr. 447 din 13 iulie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (1¹)—(1³), (3) și (4) și ale art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în ansamblul său..... 2–8

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

1.339/2023. — Hotărâre privind aprobarea Metodologiei-cadru de concurs pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare vacante din învățământul superior 9–15

1.343/2023. — Hotărâre privind completarea art. 25 din Normele financiare pentru activitatea sportivă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.447/2007 16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 447

din 13 iulie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (11)—(13), (3) și (4) și ale art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în ansamblul său

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Fabian Niculae	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Eugen Anton.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank NV din Olanda în Dosarul nr. 14.733/197/2020 al Judecătorei Brașov și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.519D/2020.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 16D/2021 și nr. 17D/2021, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții din Legea nr. 77/2016 și a Legii nr. 52/2020, în ansamblul său, excepție ridicată de Societatea Eurobank — S.A. din Atena în Dosarul nr. 8.067/320/2020/a1 al Judecătorei Târgu Mureș — Secția civilă și, respectiv, în Dosarul nr. 18.061/4/2020 al Judecătorei Sectorului 4 București — Secția civilă.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Având în vedere obiectul excepției de neconstituționalitate în dosarele mai sus menționate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 16D/2021 și nr. 17D/2021 la Dosarul nr. 2.519D/2020.

6. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 16D/2021 și nr. 17D/2021 la Dosarul nr. 2.519D/2020, care a fost primul înregistrat.

7. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate. Se arată că instanța de contencios constituțional s-a mai pronunțat asupra dispozițiilor legale criticate, menționându-se, în acest sens, Decizia nr. 45 din 15 februarie 2022.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

8. Prin Încheierea din 8 decembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 14.733/197/2020, **Judecătoria Brașov a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite**, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank NV din Olanda într-un dosar având ca obiect darea în plată. [Dosarul Curții Constituționale nr. 2.519D/2020]

9. Prin Încheierea civilă nr. 4.522 din 9 decembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 8.067/320/2020/a1, **Judecătoria Târgu Mureș — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor articolului unic pct. 2 [cu referire la art. 4 alin. (11)—(13) din Legea nr. 77/2016], pct. 3 [cu referire la art. 4 alin. (3) și (4) din Legea nr. 77/2016] și pct. 8 [cu referire la art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016] din Legea nr. 52/2020, precum și a Legii nr. 52/2020, în integralitatea sa**, excepție ridicată de Societatea Eurobank — S.A. din Atena într-un dosar având ca obiect darea în plată. [Dosarul Curții Constituționale nr. 16D/2021]

10. Prin Încheierea din 7 decembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 18.061/4/2020, **Judecătoria Sectorului 4 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (11) și (13) teza întâi și ale art. 8 alin. (5) teza finală din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, astfel cum au fost introduse prin Legea nr. 52/2020**, excepție ridicată de Societatea Eurobank — S.A. din Atena într-un dosar având ca obiect darea în plată. [Dosarul Curții Constituționale nr. 17D/2021]

11. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se arată, în esență, că, deși fundamentarea temeinică a inițiativelor legislative reprezintă o exigență impusă de Constituție, întrucât previne arbitrarul în activitatea de legiferare, asigurând că legile propuse și adoptate răspund unor nevoi sociale reale și dreptății sociale, nu poate fi identificată justificarea intervenției normative și nu au fost prezentate studii sau cercetări ori evaluări statistice. De asemenea, nu există vreun studiu de impact cu privire la actul normativ criticat care a fost adoptat fără consultarea și în lipsa avizului favorabil al Băncii Naționale a României.

12. Accesibilitatea și previzibilitatea legii sunt cerințe ale principiului securității raporturilor juridice, constituind garanții împotriva arbitrarului, iar rolul controlului de constituționalitate este de a asigura aceste garanții, opuse oricărei intervenții

legislative arbitrare. Or, de exemplu, Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 24/2011 privind creditele destinate persoanelor fizice, pe care se încearcă fundamentarea pragului procentual de 52,6%, a fost abrogat în totalitate prin Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 17/2012 privind unele condiții de creditare (art. 28), la rândul lui abrogat parțial prin Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 6/2018 pentru modificarea și completarea Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 17/2012 privind unele condiții de creditare, inclusiv în ceea ce privește valorile stabilite pentru șocul asupra cursului de schimb.

13. De asemenea, prin legea analizată au fost reglementate prezumții absolute de impreviziune, raportat la praguri valorice ale căror relevanță și oportunitate nu au fost în niciun fel fundamentate și motivate de către legiuitor. Condiția motivării este esențială, tocmai pentru a permite atât înțelegerea rațiunilor care stau la baza reglementării, cât și pentru controlul de constituționalitate a legii. De exemplu, în motivarea textului trebuia să se arate de ce se consideră că termenul de 6 luni corespunde cerințelor reținute de Curtea Constituțională în jurisprudența sa relevantă, respectiv de ce s-ar putea considera că menținerea pragurilor valorice crescute pentru o perioadă de 6 luni este constantă și ireversibilă prin mecanismul de autoreglare a pieței.

14. Mai mult decât atât, expresia *reprezintă impreviziune* este neclară, echivocă, pentru că nu se înțelege ce condiții a avut în vedere legiuitorul cu privire la impreviziune, respectiv dacă sunt cele care rezultă din cuprinsul art. 1.271 din Codul civil și din deciziile Curții Constituționale sau dacă a avut în vedere numai unele dintre aceste condiții.

15. O primă interpretare posibilă este în sensul că această expresie evocă toate condițiile legale ale impreviziunii prevăzute de art. 1.271 din Codul civil, pentru că legiuitorul nu distinge între acestea. A doua interpretare posibilă este în sensul că sintagma *reprezintă impreviziune* nu acoperă toate condițiile impreviziunii, situație în care ar trebui să fie analizat textul în raport cu toate condițiile pe care le instituie art. 1.271 din Codul civil.

16. În prima interpretare este practic anihilat caracterul judiciar al impreviziunii statuat de Curtea Constituțională în Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, încălcându-se forța obligatorie a deciziilor Curții Constituționale. Rolul judecătorului devine unul formal, decorativ și își pierde substanța. Rezultă că echitatea manifestată în materia impreviziunii sub forma aprecierii caracterului vădit injust al executării obligației de către debitor trebuie să rămână un atribut suveran al instanței judecătorești, al cărei rol și a cărei existență înseși ar fi grav denaturate în situația în care ideea de dreptate ar fi prezumată absolut de lege, fără a mai fi necesară intervenția legiuitorului pentru ca, pe baza legii, acesta să distingă ceea ce este just de ceea ce este injust.

17. Cum rolul instituției juridice a impreviziunii este echilibrarea contractului care s-a dovedit excesiv de oneros pentru părți, rezultă că efectul aplicării impreviziunii nu poate fi dezechilibrarea contractului în favoarea celeilalte părți, în concret, în defavoarea creditorului, ale cărui drepturi sunt total ignorate de noile prevederi legale, în sensul că se face abstracție de impactul pe care o creștere a cursului valutar o poate avea asupra activității sale complexe, din care face parte și contractul de credit.

18. Sintagma „pe durata executării contractului” ridică probleme de neconstituționalitate câtă vreme nu rezultă dacă procentul de 52,6% se determină ca urmare a fluctuațiilor de curs valutar intervenite pe întreaga durată a executării

contractului de credit, până la momentul formulării notificării de dare în plată, cumulat, sau dacă se consideră impreviziune doar în situația în care, la un moment dat pe durata executării contractului de credit, spontan, excepțional și imprevizibil, intervine o creștere bruscă a cursului valutar ce depășește cursul de la încheierea contractului cu 52,6%.

19. Textul legal face abstracție de caracterul complex al obligației ce revine debitorului, mai exact de împrejurarea că întinderea obligației de rambursare a debitorului nu este influențată doar de variația cursului valutar, ci și de evoluția dobânzii, respectiv a indicelui de referință la care se raportează dobânda (Libor în cazul creditelor în franci elvețieni, Euribor în cazul creditelor în euro).

20. Nu mai puțin, textul legal încalcă și dispozițiile art. 44 alin. (1) din Constituție, privind dreptul de proprietate privată al creditorului, câtă vreme, în mod nediferențiat, în funcție de elementele descrise mai sus, se prezumă impreviziunea. Consecința constă în modificarea condițiilor contractuale inițial agreeate, prin adaptarea acestora în favoarea debitorului, creditorul nemaiavând, prin ipoteză, dreptul de a solicita contraprestațiile în condițiile agreeate, cu toate că modalitatea în care a intervenit fluctuația cursului valutar nu se circumscrie în concret unui eveniment excepțional care să facă excesiv de oneroasă și vădit injustă executarea obligației de către debitor.

21. De asemenea, modalitatea în care este conceput textul criticat face imposibile pentru creditor exercitarea dreptului la apărare și accesul efectiv la justiție. Creditorul este pus în situația de a nu avea reprezentarea cadrului legal la care se raportează pentru a verifica îndeplinirea cazului de impreviziune invocat de către debitor, astfel încât apare neclar dacă este sau nu cazul să formuleze contestație la notificarea debitorului, respectiv dacă și în ce condiții o astfel de contestație ar fi întemeiată sau nu, încălcându-se astfel dreptul creditorului la apărare și la dreptul la un proces echitabil.

22. Din această perspectivă, nici ipoteza de la art. 4 alin. (11) lit. b) din Legea nr. 77/2016 nu este însoțită de vreo motivare. Astfel, nu este motivată instituirea creșterii de peste 50% a obligației de plată drept cauză de impreviziune, textul nefiind corelat nici cu Legea privind plafonarea dobânzilor, act normativ adoptat de Parlament, încă nepromulgat la data ridicării excepției de neconstituționalitate, în cuprinsul căruia sunt instituite plafoane maxime ale dobânzilor ce pot fi percepute de bancă, legea dispunând și remedii în acest sens, care, însă, nu au nicio legătură cu impreviziunea.

23. Pct. 2 din Legea nr. 52/2020 cu referire la art. 4 alin. (11) lit. b) din Legea nr. 77/2016 este susceptibil de interpretări multiple și arbitrare. Astfel, pe de o parte, s-ar putea susține îndeplinirea unei condiții atunci când majorarea cu peste 50% a obligației lunare de plată din luna precedentă sau chiar la oricare dintre obligațiile de plată anterioare, dacă la momentul curent al formulării notificării de dare în plată, care declanșează prezumția de impreviziune, se înregistrează o creștere de peste 50% a ratei față de acest moment intermediar, iar această creștere este constantă pe o perioadă de cel mult 6 luni anterioare transmiterii notificării de dare în plată. Pe de altă parte, nu este exclusă nici interpretarea potrivit căreia creșterea de peste 50% se raportează la prima astfel de obligație lunară de plată, imediat ulterioară încheierii contractului de finanțare.

24. Soluția legislativă cuprinsă în articolul unic pct. 3 din Legea nr. 52/2020 cu referire la art. 4 alin. (3) din Legea nr. 77/2016 contravine principiului legalității consacrat de art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât nu distinge între cazurile de

impreviziune instituite de art. unic pct. 2 și 8 din Legea nr. 52/2020.

25. Mai mult decât atât, prevederile articolului unic pct. 3 din Legea nr. 52/2020 cu referire la art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 sunt neconstituționale și în contradicție cu dispozițiile Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative întrucât, din economia actului normativ criticat, nu se poate deduce ce înseamnă echilibrarea contractului și care sunt cazurile în care intervine incidența, exprimarea legiuitorului fiind echivocă, lipsită de caracter dispozitiv.

26. Textul art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016 este neclar prin raportare la trimiterea pe care o face la dispozițiile art. 4 alin. (13) din același act normativ, întrucât nu se înțelege dacă trimiterea a fost făcută pentru a sublinia caracterul de prezumție absolută pe care îl instituie art. 8 alin. (5), în ipoteza executării silite a imobilului ipotecat sau pentru a arăta că, în această ipoteză, pe lângă condiția specială a executării silite a imobilului ipotecat trebuie să fie îndeplinit unul dintre cazurile de impreviziune prezumate absolut de la art. 4 alin. (11) la care face trimitere art. 4 alin. (13), respectiv să fie incidentă fluctuația cursului valutar cu peste 52,6% față de cursul de la data încheierii contractului sau obligația de plată lunară a creditului să fi înregistrat o creștere de peste 50% ca urmare a majorării ratei de dobândă variabilă, iar oricare dintre cele două ipoteze să se fi menținut pe o durată de cel puțin 6 luni anterior înregistrării notificării de dare în plată.

27. Dacă trimiterea pe care o face la dispozițiile art. 4 alin. (13) are rolul de a sublinia caracterul de prezumție absolută pe care îl instituie art. 8 alin. (5), în ipoteza executării silite a imobilului ipotecat, atunci textul este neconstituțional. Astfel, impreviziunea este exclusă într-o asemenea ipoteză, pentru că nu poate fi vorba despre un eveniment imprevizibil pentru debitor. Dimpotrivă, atunci când a constituit garanția asupra imobilului, creditorul și-a asumat riscul executării silite în caz de neplată, iar atunci când debitorul și-a asumat riscul evenimentului așa-zis imprevizibil, impreviziunea nu își mai găsește aplicare. În plus, executarea silită în cazul creditelor imobiliare este reglementată legal prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, astfel încât se creează un paralelism legislativ „malign”, în condițiile în care un proces reglementat legal devine un eveniment prezumat a crea starea de impreviziune a clientului și dezechilibrarea relațiilor contractuale.

28. Executarea silită care are loc împotriva debitorului se prezumă a fi consecința propriei atitudini culpabile, în materia răspunderii contractuale operând prezumția de culpă prin simplul fapt al neexecutării obligațiilor asumate. Or, textul încalcă principiul răspunderii contractuale, consacrat dintotdeauna de Codul civil, fie cel vechi, fie cel nou, prezumând nu culpa, ci lipsa vinovăției debitorului consumator.

29. În cea de-a doua interpretare, care presupune că trimiterea pe care o face textul art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 la dispozițiile art. 4 alin. (13) are rolul de a arăta că, pentru a vorbi de impreviziune în această ipoteză, trebuie să fie îndeplinit și unul dintre cazurile de impreviziune prezumată absolut de art. 4 alin. (11) la care face trimitere art. 4 alin. (13) din același act normativ, în plus față de executarea silită a imobilului ipotecat, respectiv să fie incidentă fluctuația cursului valutar cu peste 52,6% față de cursul de la data încheierii contractului sau obligația de plată lunară a creditului să fi înregistrat o creștere de peste 50%, ca urmare a majorării ratei de dobândă variabilă, iar oricare dintre cele două ipoteze să se fi menținut pe o durată de

cel puțin 6 luni anterior înregistrării notificării de dare în plată. Textul este viciat de neconstituționalitate prin raportare la motivele de neconstituționalitate invocate în legătură cu art. 4 alin. (11) lit. a) și b) și prin raportare la art. 4 alin. (13) din Legea nr. 77/2016.

30. Așadar, legea nu este clară, instituie prezumții absolute care împiedică accesul liber la justiție al creditorului și încalcă deciziile Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016 și Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019.

31. De asemenea, se mai arată că prevederile legale criticate încalcă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, în principal Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016 și Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019.

32. **Judecătoria Brașov — Secția civilă**, contrar dispozițiilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, nu și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate.

33. **Judecătoria Târgu Mureș — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

34. **Judecătoria Sectorului 4 București — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată.

35. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

36. **Guvernul** a comunicat punctul său de vedere în Dosarul nr. 16D/2021, apreciind că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, prin prisma încălcării art. 1 alin. (5) și a art. 147 alin. (4) din Constituție, conducând la neconstituționalitatea legii, în ansamblul său, pentru lipsa avizului Băncii Naționale a României, respectiv la neconstituționalitatea soluțiilor normative cuprinse la articolul unic pct. 2, cu referire la art. 4 alin. (11) lit. b) din Legea nr. 77/2016 și la pct. 8 cu referire la art. 8 alin. (5) teza a doua din Legea nr. 77/2016, din Legea nr. 52/2020. De asemenea, a apreciat că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, prin prisma încălcării dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (4), ale art. 15 alin. (2), ale art. 16, ale art. 21 alin. (3), ale art. 44, 45, 53, 126 și 135, ale art. 136 alin. (5) și ale art. 148 și inadmisibilă, prin prisma încălcării dispozițiilor constituționale ale art. 11, ale art. 20 alin. (2) și ale art. 57 și 124.

37. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

38. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

39. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum rezultă din actele de sesizare, îl constituie prevederile Legii nr. 52/2020 în ansamblul său, cu alte cuvinte, dispozițiile articolului unic pct. 1—8 din Legea nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 386 din 13 mai 2020. Având în vedere art. 62 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru

elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, potrivit căruia „Dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta”, dar și voința reală a autoarelor excepției de neconstituționalitate (a se vedea în acest sens, Decizia nr. 775 din 7 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.006 din 18 decembrie 2006; Decizia nr. 297 din 27 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 309 din 9 mai 2012; Decizia nr. 244 din 6 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din 6 iulie 2017), Curtea va reține ca obiect al excepției dispozițiile art. 4 alin. (1¹)—(1³), (3) și (4) și ale art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 52/2020, sub aspectul criticilor de neconstituționalitate intrinsecă, precum și Legea nr. 52/2020, sub aspectul criticilor de neconstituționalitate extrinsecă. Textele legale criticate în mod punctual au următorul cuprins:

— Art. 4 alin. (1¹)—(1³), (3) și (4) din Legea nr. 77/2016: „(1¹) *Reprezintă impreviziune:*

a) *pe durata executării contractului de credit, cursul de schimb valutar, aplicabil în vederea cumpărării monedei creditului, înregistrează la data transmiterii notificării de dare în plată o creștere de peste 52,6% față de data încheierii contractului de credit. În vederea calculării procentului de 52,6% se va avea în vedere cursul publicat de Banca Națională a României la data transmiterii notificării de plată și cursul de schimb publicat de Banca Națională a României la data încheierii contractului de credit;*

b) *pe durata executării contractului de credit, obligația de plată lunară înregistrează o creștere de peste 50% ca urmare a majorării ratei de dobândă variabilă.*

(1²) *În scopul aplicării prevederilor prezentei legi este necesară menținerea pragurilor valorice prevăzute la alin. (1¹) lit. a) și b) în ultimele 6 luni anterioare transmiterii notificării de dare în plată.*

(1³) *Presumțiile prevăzute la alin. (1¹) au caracter absolut. Creditorul care formulează contestație, conform art. 7, are obligația de a dovedi omisiunea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a notificării de dare în plată, prevăzute la alin. (1) lit. a)—d).*

[...]

(3) *Impreviziunea este prezumată în favoarea consumatorului, care formulează o notificare în condițiile art. 5 sau art. 8 alin. (5).*

(4) *Echilibrarea și continuarea contractului de credit sunt prioritare. Încetarea contractului de credit va putea fi dispusă doar în cazul imposibilității vădite a continuării sale.”;*

— Art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016: „(5) [...] Se consideră că există impreviziune în cazul în care debitorul, care formulează notificare de dare în plată, a fost supus unei executări silită a imobilului ipotecat, dar este în continuare executat silit, prin poprire sau alte forme de executare silită, pentru datoria inițială și pentru accesoriile acesteia, neacoperite prin executarea silită a imobilului ipotecat. Dispozițiile art. 4 alin. (1³) se aplică în mod corespunzător.”

40. În opinia autoarelor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3)—(5) privind principiile statului de drept, separației puterilor în stat, legalității, calității legii și securității juridice, art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în fața legii, art. 21 alin. (3)

privind dreptul la un proces echitabil, art. 24 — *Dreptul la apărare*, art. 44 — *Dreptul de proprietate privată*, art. 45 — *Libertatea economică*, art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*, art. 124 alin. (1) privind înfăptuirea justiției, art. 136 alin. (5) privind proprietatea privată și în art. 147 alin. (4) privind efectele deciziilor Curții Constituționale. Se mai invocă și art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și art. 1 privind protecția proprietății din Protocolul adițional la Convenție.

41. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că s-a mai pronunțat asupra prevederilor legale criticate ale art. 4 alin. (1¹)—(1³), (3) și (4), și ale art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016, precum și a Legii nr. 52/2020, în ansamblul său, prin Decizia nr. 432 din 17 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 21 septembrie 2021.

42. Cu privire la critica de neconstituționalitate extrinsecă, constând în faptul că la adoptarea Legii nr. 52/2020 nu s-a solicitat avizul Băncii Naționale a României, potrivit art. 3 alin. (2) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 30 iunie 2004, Curtea a statuat că Banca Națională a României nu este o instituție fundamentală, reglementată prin Constituție, astfel că solicitarea avizului său nu reprezintă un standard de constituționalitate, și că în discuție este o chestiune de drept civil, respectiv reglementarea ipotezelor de impreviziune care pot duce la încetarea contractului de credit prin darea în plată a imobilului ipotecat, astfel că nu intră în atribuțiile Băncii Naționale a României avizarea cazurilor de impreviziune, operațiune esențialmente de drept civil. Prin urmare, Curtea a reținut că Legea nr. 52/2020, în ansamblul său, nu încalcă art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție prin raportare la art. 3 alin. (2) din Legea nr. 312/2004.

43. Cu privire la criticile de neconstituționalitate intrinsecă formulate, Curtea a reținut că acestea vizează în principal problema reglementării unor prezumții absolute de impreviziune. Pentru a determina dacă ele se plasează în sfera riscului supraadăugat al contractului de credit, trebuie să se aibă în vedere criteriile consistenței valorice și persistenței temporale a fluctuației în sensul Deciziei nr. 731 din 6 noiembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 29 ianuarie 2020. Pe baza acestor criterii, legea analizată a fixat (i) consistența valorică a diferenței de curs valutar dintre valoarea monedei naționale și a celei străine la un procent de 52,6% raportată la data contractării creditului și (ii) persistența temporală circumscrisă la o perioadă de 6 luni anterioare transmiterii notificării de dare în plată, perioadă în care diferența de curs valutar antereferită trebuie să se mențină.

44. Cu privire la consistența valorică a diferenței de curs, s-a reținut că art. 4 alin. (1¹) lit. a) din Legea nr. 77/2016 reglementează o prezumție de impreviziune care valorifică o creștere a cursului valutar de peste 50%, ceea ce reprezintă o abatere de la obșnuitul unor fluctuații valutare. Curtea a subliniat că încheierea contractelor în monedă străină implică un risc valutar, risc care nu se poate transforma *de plano* într-o cauză de încetare a utilității sociale a contractului de credit. Prin urmare, riscul valutar nu are valențe subiective, ci obiective, astfel că impreviziunea întemeiată pe acesta nu ține seama de tipul sau durata contractului de credit sau de percepția ulterioară sau în timp a debitorului/creditorului. Ceea ce contează este ca legea să prezume că un risc valutar de o anumită consistență nu a putut face obiectul *in concreto* al unei previzionări de către

niciuna dintre părțile contractului, trecând dincolo de puterea de prevedere a acestora. Faptul că legiuitorul nu a reglementat în mod distinct diferențele de risc valutar care se constituie în cazuri de impreviziune, în funcție de durata contractului de credit, nu demonstrează decât că toate situațiile trebuie tratate cu aceeași unitate de măsură, evitându-se, astfel, eventualele situații de inegalitate între debitori/creditori, după caz. Mai mult, pentru a preveni astfel de situații, creditorii (profesioniști) trebuie să fie diligenți și să stabilească în contractele de credit clauze care să evite intervenirea unui astfel de caz de impreviziune. Nu este rolul Curții Constituționale să clasifice contractele de credit în contracte pe durată scurtă, medie sau lungă, în funcție de care să stabilească un anumit regim juridic sub aspectul reținerii impreviziunii și astfel să impună ea însăși anumite praguri pentru consistența valorică a diferenței de curs valutar.

45. Cu privire la consistența temporală a diferenței de curs valutar, Curtea a reținut că menținerea pe o durată de 6 luni a diferenței de 52,6% dintre cursul actual și cel existent la data încheierii contractului de credit relevă un caracter constant, continuu, ireversibil al fluctuației, care, așadar, nu este una temporară/circumstanțială/particulară. Nu este rolul Curții să stabilească dacă această perioadă trebuia să fie mai mare, ci doar să se asigure că este o perioadă rațională și care previne arbitrarul.

46. O altă chestiune invocată sub aspectul cerințelor de calitate a legii a fost aceea a stabilirii procentului care se subsumează riscului inerent și a celui care intră în registrul riscului supraadăugat. Această critică nu ține seama de conținutul normativ al textului analizat, care nu cuprinde vreo referire la un anumit procent care ar ține de riscul inerent, ci stabilește pur și simplu că dacă se atinge o asemenea diferență valorică între cursul monedei străine de la momentul contractării creditului și cel de la momentul invocării impreviziunii, intervenirea impreviziunii este prezumată, iar debitorul are opțiunea de a da în plată imobilul ipotecat.

47. Criticile văzând situația creditelor reeșalonate/restructurate aduc în discuție o problemă de aplicare a legii. În cazul contractului prin care este modificat contractul inițial în sensul prelungirii termenului de plată (reeșalonarea), cauza de impreviziune se raportează tot la data încheierii contractului de credit inițial, capitalul nefiind afectat, ci doar plata acestuia urmând a se realiza într-un interval temporal mai extins. În cazul creditelor deja restructurate, este o problemă distinctă în sensul că dacă (i) principalul sumei de plată (capitalul) a format obiectul unei negocieri între părți, diminuându-se, invocarea acestei cauze de impreviziune devine posibilă numai prin raportare la această nouă dată și (ii) a fost stinsă obligația inițială prin încheierea în mod subsecvent a unui nou contract între debitor și creditor, invocarea acestei cauze de impreviziune devine posibilă numai prin raportare la această nouă dată. Redimensionarea capitalului constituie o modificare esențială a contractului inițial încheiat, astfel că modificările contractuale care afectează capitalul produc efecte și în privința datei la care se raportează această cauză de impreviziune, data încheierii contractului de credit fiind data încheierii actului care „restructurează” capitalul.

48. Raportat la criticile de neconstituționalitate referitoare la faptul că instanțele naționale s-au pronunțat deseori cu privire la imposibilitatea calificării fluctuațiilor valutare drept caz de impreviziune, iar aceste constatări se bucură de autoritate de lucru judecat, Curtea a observat că, potrivit noului cadru normativ, fluctuațiile valutare de peste 52,6% reprezintă impreviziune, astfel că instanțele judecătorești nu mai au

competența de a decide ele însele dacă sau în ce măsură fluctuația valutară poate fi calificată drept impreviziune. Întrucât legea a reglementat, printr-o definiție legală, o prezumție absolută de impreviziune, instanța judecătorească trebuie să o aplice în consecință. Totodată, autoritatea de lucru judecat a unei hotărâri judecătorești se raportează la norma aflată în vigoare, pe baza căreia a fost pronunțată, și nu împiedică modificarea acesteia. De altfel, în sistemul constituțional românesc, hotărârea judecătorească pronunțată de instanțele judecătorești ordinare nu constituie un izvor formal al dreptului. Prin urmare, noua reglementare nu încalcă exigențele de calitate a legii, din moment ce este comprehensibil faptul că se aplică și acelor contracte de credit în raport cu care, anterior intrării în vigoare a noii legi, instanțele judecătorești au considerat ca nefiind întrunite condițiile impreviziunii sub imperiul vechii reglementări.

49. Prin urmare, Curtea a constatat că art. 4 alin. (11) lit. a), alin. (12) și (13) din Legea nr. 77/2016 nu încalcă art. 1 alin. (5), art. 44 și art. 147 alin. (4) din Constituție.

50. A doua prezumție reglementată valorifică creșterea obligației de plată lunare de peste 50% ca urmare a majorării ratei de dobândă variabilă. Întrucât obligația lunară de plată (rata lunară) constă din capital plus dobândă, rezultă că o creștere cu 50% a ratei lunare trebuie să fie determinată de creșterea dobânzii cu cel puțin același quantum procentual. Această prezumție valorifică în latura sa de consistență valorică două aspecte: ponderea dobânzii în cadrul obligației lunare de plată și, corelativ acesteia, creșterea cu minimum 50% a dobânzii, care duce la creșterea cu cel puțin 50% a ratei lunare. Aceasta este condiția de consistență valorică, în timp ce criteriul persistenței temporale este menținerea pe o durată de 6 luni consecutive a acestei situații. Raportarea se face la rata precedentă perioadei de 6 luni consecutive în care trebuie să se mențină această creștere. Nu este rolul Curții să stabilească dacă această fluctuație a valorii obligației lunare de plată determinată de creșterea dobânzii trebuia să fie de 50%—100%, ci doar să se asigure că este o fluctuație rațională luată în calcul și care previne arbitrarul. Or, cele de mai sus indică o abatere de la riscul inerent contractului de credit. Prin urmare, art. 4 alin. (11) lit. b), alin. (12) și (13) din Legea nr. 77/2016 nu încalcă art. 1 alin. (5), art. 44 și art. 147 alin. (4) din Constituție.

51. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 în raport cu art. 1 alin. (5) și art. 21 alin. (3) din Constituție, Curtea a arătat că, de principiu, o cauză întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 77/2016 poate parcurge 4 faze (2 extrajudiciare și 2 judiciare), iar în cadrul acestei proceduri se interpune art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, care stabilește că *„echilibrarea și continuarea contractului de credit sunt prioritare. Încetarea contractului de credit va putea fi dispusă doar în cazul imposibilității vădite a continuării sale”*. Curtea a reținut că întreaga procedură reglementată de Legea nr. 77/2016 include ideea de adaptare a contractului, astfel că fiecare fază a acestei proceduri implică aplicarea cu prioritate a soluției de adaptare a contractului în raport cu cea de încetare a acestuia. Astfel, în cele două faze extrajudiciare, cele două părți pot negocia atât adaptarea, cât și încetarea contractului de credit, iar dacă se ajunge la un acord în acest sens, fără intervenția instanței, fie creditorul nu mai formulează contestație, fie debitorul nu mai formulează acțiunea în stingerea creanței, după caz. Optându-se pentru soluția adaptării contractului se ajunge la evitarea încetării contractului de credit prin darea în plată a bunului imobil ipotecat, ceea ce reprezintă o aplicare fidelă a art. 4 alin. (4) teza întâi din lege.

Prin urmare, dacă art. 4 alin. (4) teza întâi din lege este o reglementare de principiu care privește relația dintre debitor și creditor, atrăgându-le atenția asupra necesității menținerii utilității sociale a contractului de credit, teza a doua aduce în discuție obligația instanței judecătorești de a aplica — în mod prioritar — soluția adaptării contractului.

52. Curtea a stabilit că atât debitorul, pe cale reconvențională în cadrul contestației, cât și creditorul, în cadrul acțiunii în stingerea creanței, pot formula cereri de adaptare a contractului de credit. Posibilitatea formulării unor astfel de cereri reconvenționale trebuie recunoscută în fiecare fază procesuală în parte tocmai pentru că, pe de o parte, evită multiplicarea corespunzătoare a cererilor formulate de debitor și creditor, astfel că partea nu mai trebuie să formuleze o nouă cerere de adaptare a contractului prin mijlocirea dreptului comun, iar, pe de altă parte, asigură egalitatea juridică între cele două părți. Prin urmare, ca o exigență a dreptului la un proces echitabil, prin aplicarea art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, cererea de adaptare a contractului poate fi formulată atât în contestație, cât și în acțiunea în stingerea obligației.

53. În ipoteza intervenirii acordului părților pentru adaptarea contractului în cursul fazelor judiciare, instanța judecătorească va dispune adaptarea acestuia. În schimb, în măsura în care nu se întrunește un asemenea acord, va evalua dacă în cauză există o imposibilitate vădită a continuării contractului, încetarea sa dispunându-se doar în această situație. Stingerea obligațiilor izvorâte din contractul de credit ipotecar și transmiterea dreptului de proprietate către creditor echivalează cu încetarea contractului, însă art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 stabilește că aceasta reprezintă o ultimă soluție aplicabilă în situația constatării impreviziunii, astfel că părțile trebuie să depună toate diligențele pentru menținerea utilității sociale a contractului, iar instanța judecătorească trebuie să urmărească, în mod firesc, continuarea contractului. De aceea, ca regulă, instanța trebuie să dispună adaptarea contractului de credit, cu excepția situației în care este demonstrată existența unei imposibilități vădite de continuare a acestuia. Această imposibilitate nu se analizează prin raportare la situația patrimonială a debitorului, pentru că nu există nicio relație între impreviziunea în contracte și situația financiară a debitorului, impreviziunea exprimând o tensiune intracontractuală, și nu una personală, ce transcende cadrulul strict contractual. Așadar, sintagma *imposibilitate vădită a continuării contractului de credit* se raportează întotdeauna la drepturile și obligațiile rezultate din contractul de credit, instanța judecătorească neputând realiza un inventar al situației patrimoniale a debitorului pentru a decide adaptarea sau încetarea contractului.

54. În deciziile sale cu privire la Legea nr. 77/2016, Curtea a trebuit ea însăși să delimiteze impreviziunea de situația patrimonială actuală a debitorului (spre exemplu, Decizia nr. 415 din 19 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 781 din 12 septembrie 2018), tocmai pentru că, în mod greșit, instanțele judecătorești analizau și administrau un probatoriu pentru a determina situația materială a debitorului în vederea stabilirii unei afectări a echilibrului contractual, considerând că în acest mod se evaluează starea de impreviziune a contractului de credit. Or, echilibrul contractual în ipoteza contractului de credit nu se determină prin raportare la întregul patrimoniu al debitorului sau la posibilitățile sale financiare de rambursare a împrumutului, ci prin raportare strictă la conținutul clauzelor contractuale. Astfel, materializarea riscului supraadăugat are un efect direct asupra acestor clauze și, în consecință, generează în mod automat dezechilibrul contractual

(Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, precitată, paragraful 51). Prin urmare, odată constatată impreviziunea potrivit conținutului matematic al art. 4 alin. (11)—(3) din Legea nr. 77/2016, instanța judecătorească poate dispune adaptarea contractului de credit. În măsura în care executarea contractului este excesiv de oneroasă sub aspectul drepturilor și obligațiilor derivând din chiar prevederile sale, acesta își pierde utilitatea socială, fiind, așadar, imposibilă/irațională continuarea sa; în acest caz, instanța va dispune stingerea obligațiilor izvorâte din contractul de credit ipotecar și transmiterea dreptului de proprietate către creditor.

55. Având în vedere cele expuse, Curtea a constatat că art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 nu încalcă cerințele de calitate a legii prevăzute de art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât stabilește în mod clar că soluția adaptării contractului este prioritară încetării acestuia prin darea în plată a imobilului ipotecat, iar pentru a dispune una dintre cele două soluții, oferă instanței judecătorești un criteriu rațional, și anume aprecierea posibilității continuării executării contractului de credit prin raportare strict la prestațiile la care părțile s-au obligat. Totodată, textul criticat nu încalcă art. 21 alin. (3) din Constituție pentru că atât debitorul, cât și creditorul, în faze procesuale distincte, pot formula cereri de adaptare a contractului. Prin urmare, art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 nu încalcă art. 1 alin. (5) și art. 21 alin. (3) din Constituție.

56. Curtea mai reține că dispozițiile art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016 au fost constatate ca fiind neconstituționale prin Decizia nr. 432 din 17 iunie 2021, precitată, motivat de faptul că nu respectă deciziile anterioare ale Curții Constituționale (Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017, și Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019), fiind astfel contrare art. 147 alin. (4) din Constituție prin raportare la art. 1 alin. (5) și art. 44 din Constituție.

57. Pentru a ajunge la această soluție, Curtea a reținut că prezumția legală absolută instituită vizează debitorul împotriva căruia s-a derulat și s-a finalizat o procedură de executare silită, prin vânzarea imobilului cu destinație de locuință și împotriva căruia se continuă executarea, având ca debit un rest neacoperit ca urmare a vânzării realizate. O asemenea măsură reprezintă o ingerință a statului în dreptul de proprietate privată al creditorului, iar limitarea creanței antereferite numai la valoarea bunului ipotecat, pe motiv că acesta a fost executat silit, aspect căruia i se dă eficiența unei situații de impreviziune, fără ca aceasta să fie una reală și efectivă, nu relevă existența unui scop legitim al ingerinței, constituindu-se mai degrabă într-o măsură socială sau care valorifică o condiție potestativă simplă din partea debitorului, cu consecința privării de proprietate a creditorului asupra unei părți din creanța sa. Prin urmare, aceasta, în realitate, reprezintă o cauză de limitare a răspunderii contractuale a debitorului ce împiedică executarea contractului de credit, în funcție de voința debitorului. Practic, o circumstanță personală, fără legătură cu clauzele contractului, este convertită într-un caz de impreviziune.

58. Curtea a mai reținut că art. 8 teza a doua din Legea nr. 77/2016 cuprinde un element de procedură și unul de drept substanțial. Cel de procedură privește faptul că debitorul care apelează la procedura reglementată de art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 nu o poate face direct, ci prin depunerea unei notificări conform art. 5 alin. (1) din aceeași lege. Această reglementare procedurală reprezintă o transpunere în plan normativ a paragrafului 44 din Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 656

din 9 august 2017. În schimb, reglementarea de drept substanțial, și anume prezumarea absolută a impreviziunii în ipoteza în care debitorul a fost supus unei executări silită a imobilului ipotecat, dar este în continuare executat silit pentru datoria inițială și pentru accesoriile acesteia, neacoperite prin executarea silită a imobilului ipotecat, conservă elementele de neconstituționalitate reținute în Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, afectând art. 8 teza a doua din Legea nr. 77/2016. În concepția Deciziei nr. 731 din 6 noiembrie 2019, reținerea impreviziunii pentru un creditor aflat în situația descrisă parcurge etapa notificării, a contestației la notificare, a încheierii actului de dare în plată și, în caz de neconformare a creditorului, etapa de stingere a datoriei izvorâte din contractul de credit. Prin urmare, pentru etapa notificării, ipotezele de impreviziune sunt reglementate de art. 4 alin. (11)—(13) din Legea nr. 77/2016, acestora neputându-le fi alăturată o nouă ipoteză care vizează o eventuală consecință a impreviziunii (faptul că bunul imobil ipotecat a fost executat și că executarea continuă pentru că datoria inițială/accesoriile acesteia nu a/au fost acoperită/acoperite). Așadar, chiar dacă bunul imobil ipotecat a fost vândut la licitație publică, iar executarea silită continuă, debitorul trebuie să se încadreze în ipotezele de impreviziune prevăzute de art. 4 alin. (11)—(13) din Legea nr. 77/2016 pentru a putea solicita stingerea datoriei. În condițiile constatării neconstituționalității art. 8 teza a doua, Curtea a constatat și neconstituționalitatea tezei a treia, pentru că aceasta devine restrictivă și poate relativiza întreaga procedură prin introducerea unui dubiu, respectiv acela că numai art. 4 alin. (13) se aplică în mod

corespunzător, nu și celelalte dispoziții cuprinse în art. 4. Rezultă că, în ipoteza art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, pentru a se reține incidența impreviziunii, devin incidente art. 4 alin. (1) lit. e) și alin. (11)—(13) din aceeași lege.

59. Având în vedere dispozițiile art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit căroră „*nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale*”, precum și faptul că actele de sesizare au fost pronunțate anterior publicării Deciziei nr. 432 din 17 iunie 2021, Curtea va respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016.

60. Desigur, revine instanțelor de judecată competența de a stabili cadrul procesual în care se soluționează litigiul dedus judecătii, în funcție de stadiul derulării contractului de credit și de data încheierii acestuia, aplicând în mod corespunzător dispozițiile legale specifice fiecărei faze procesuale în parte, împreună cu jurisprudența Curții Constituționale asociată acestora (a se vedea *mutatis mutandis* Decizia nr. 39 din 30 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 772 din 7 septembrie 2018, paragraful 256).

61. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să modifice jurisprudența mai sus invocată, atât soluția, cât și considerentele deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

62. În aceste condiții, pentru toate considerentele de mai sus, nu se poate reține încălcarea prevederilor constituționale și convenționale invocate.

63. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank NV din Olanda în Dosarul nr. 14.733/197/2020 al Judecătorei Brașov, precum și de Societatea Eurobank — S.A. din Atena în Dosarul nr. 8.067/320/2020/a1 al Judecătorei Târgu Mureș — Secția civilă și, respectiv, în Dosarul nr. 18.061/4/2020 al Judecătorei Sectorului 4 București — Secția civilă.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceleași autoare în aceleași dosare ale acelorași instanțe și constată că dispozițiile art. 4 alin. (11)—(13), (3) și (4) din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și Legea nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în ansamblul său, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Brașov, Judecătorei Târgu Mureș — Secția civilă și Judecătorei Sectorului 4 București — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 13 iulie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Fabian Niculae

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind aprobarea Metodologiei-cadru de concurs pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare vacante din învățământul superior

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 201 alin. (1) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) Se aprobă Metodologia-cadru de concurs pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare vacante din învățământul superior, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

(2) În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, în baza metodologiei-cadru prevăzute la alin. (1), instituțiile de învățământ superior își stabilesc metodologia proprie de ocupare a funcțiilor didactice și de cercetare, care se aprobă de senatul universitar.

(3) Rezultatele concursurilor se aprobă de senatul universitar, iar încadrarea pe post se face începând cu prima zi a semestrului următor concursului.

Art. 2. — Concursurile pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare vacante din instituțiile de învățământ superior, aflate în desfășurare la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, se finalizează în baza prevederilor aplicabile la data organizării acestora.

Art. 3. — La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, Hotărârea Guvernului nr. 457/2011 privind aprobarea Metodologiei-cadru de concurs pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare vacante din învățământul superior, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 371 din 26 mai 2011, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

Marian Neacșu

Ministrul educației,

Ligia Deca

Ministrul muncii și solidarității sociale,

Simona Bucura-Oprescu

București, 29 decembrie 2023.
Nr. 1.339.

ANEXĂ

METODOLOGIE-CADRU

de concurs pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare vacante din învățământul superior

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Ocuparea unui post didactic sau de cercetare vacant în instituțiile de învățământ superior, denumite în continuare *IIS*, se realizează prin concurs public. Angajarea pe perioadă nedeterminată, pe orice funcție didactică sau de cercetare, este posibilă numai pentru candidatul care a obținut cel mai mare punctaj în urma concursului public organizat de instituția de învățământ superior.

(2) La concursul pentru un post didactic sau de cercetare pot participa cetățeni români ori străini, fără nicio discriminare, în condițiile legii.

Art. 2. — (1) Metodologia proprie de concurs a *IIS* pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare vacante, denumită în continuare *metodologie proprie*, prevede cerințe minime de ocupare a posturilor didactice și de cercetare vacante din *IIS*, în conformitate cu standardele minime naționale aprobate potrivit prevederilor art. 156 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Metodologia proprie nu poate face referire la vechime și nu poate conține prevederi discriminatorii referitoare la persoanele din afara instituției sau țării față de persoanele din instituție ori din țară.

(3) Standardele aferente funcțiilor didactice și de cercetare prevăzute la art. 200 din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, sunt cerințe minime și obligatorii pentru înscrierea la concursul pentru ocuparea funcțiilor respective și sunt denumite în continuare *standardele IIS organizatoare*.

(4) Instituțiile de învățământ superior pot stabili standarde minime suplimentare de prezentare la concurs, în plus față de standardele minime stabilite în conformitate cu prevederile art. 156 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Instituția de învățământ superior nu poate stabili prin metodologia proprie sau prin alte documente echivalarea îndeplinirii de către un candidat a standardelor minime naționale, pentru funcțiile de conferențiar universitar și profesor universitar, prin standarde, criterii sau indicatori diferiți de cei

prevăzuți de standardele minimale naționale, aprobate prin ordin al ministrului educației, potrivit prevederilor art. 156 alin. (1) lit. a) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Metodologia proprie conține prevederi referitoare la soluționarea contestațiilor în cadrul instituției care a organizat concursul.

CAPITOLUL II

Condiții minimale de ocupare a funcțiilor didactice și de cercetare vacante din instituțiile de învățământ superior

Art. 3. — (1) În instituțiile de învățământ superior, funcțiile didactice sunt:

- a) asistent universitar;
- b) lector universitar/șef de lucrări universitar;
- c) conferențiar universitar;
- d) profesor universitar.

(2) Instituțiile de învățământ superior publică toate posturile scoase la concurs, însoțite de programa aferentă concursului, cu cel puțin două luni înainte de concurs. Publicarea posturilor scoase la concurs se face cel puțin pe site-ul web propriu și pe un site web specializat, administrat de Ministerul Educației.

(3) Se interzice ocuparea concomitentă de către soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv a funcțiilor prin care fiecare se află față de celălalt într-o poziție directă de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională, la orice nivel, în aceeași instituție de învățământ superior.

(4) Încălcarea prevederilor alin. (2) și (3) duce la invalidarea concursului și la sancționarea celor vinovați pe baza prevederilor prezentei metodologii-cadru.

(5) Ocuparea posturilor didactice, evaluarea, motivarea, formarea continuă și concedierea personalului didactic și de cercetare sunt de competența instituțiilor de învățământ superior, în baza legislației în vigoare, a prezentei metodologii-cadru și a cartei universitare.

(6) Nu pot ocupa o funcție didactică în învățământul superior persoanele condamnate penal definitiv pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni pentru care nu a intervenit reabilitarea.

(7) În vederea ocupării unui post sau în termen de 2 ani de la ocuparea acestuia, personalul didactic din învățământul superior parcurge un program universitar de formare psihopedagogică pentru învățământul superior, de 30 de credite de studii transferabile ECTS/SECT.

(8) Prin excepție de la prevederile alin. (7), în vederea ocupării unui post didactic în instituțiile de învățământ superior, se pot înscrie la concurs și absolvenți ai unui program de formare psihopedagogică corespunzător unui număr de 60 de credite de studii transferabile ECTS/SECT.

Art. 4. — (1) Pentru ocuparea funcției didactice de asistent universitar este necesar ca persoana să dețină o diplomă de doctor sau să fie înmatriculată la un program de studii doctorale, fără depășirea perioadei maxime de studii, care include prelungirile admisibile conform legii. De asemenea, este necesară și îndeplinirea standardelor de ocupare a posturilor didactice, specifice funcției, aprobate de senatul universitar, fără impunerea unor condiții de vechime, conform legii.

(2) Condițiile minimale pentru ocuparea funcției didactice de lector universitar/șef de lucrări universitar sunt următoarele:

- a) deținerea diplomei de doctor;

b) îndeplinirea standardelor de ocupare a posturilor didactice, specifice funcției, aprobate de senatul universitar, fără impunerea unor condiții de vechime, conform legii.

(3) Condițiile pentru ocuparea funcției didactice de conferențiar universitar sunt următoarele:

- a) deținerea diplomei de doctor;
- b) îndeplinirea standardelor minimale naționale pentru ocuparea funcției de conferențiar universitar, standarde aprobate potrivit art. 156 alin. (1) lit. a) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- c) îndeplinirea standardelor de ocupare a posturilor didactice, specifice funcției, aprobate de senatul universitar, fără impunerea unor condiții de vechime, conform legii.

(4) Condițiile pentru ocuparea funcției didactice de profesor universitar sunt următoarele:

- a) deținerea diplomei de doctor;
- b) deținerea atestatului de abilitare;
- c) îndeplinirea standardelor minimale pentru ocuparea funcției de profesor universitar, standarde aprobate conform art. 156 din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- d) îndeplinirea standardelor de ocupare a posturilor didactice, specifice funcției, aprobate de senatul universitar, fără impunerea unor condiții de vechime, conform legii.

(5) În învățământul superior medical, candidații la concursul pentru ocuparea postului de asistent universitar trebuie să aibă cel puțin titlul de medic rezident/medic stomatolog rezident. Fac excepție posturile de la disciplinele care nu au corespondent în rețeaua Ministerului Sănătății și cele de la disciplinele preclinice.

(6) În învățământul superior medical, candidații la concursul pentru ocuparea posturilor de șef de lucrări trebuie să aibă și titlul de medic specialist/medic stomatolog specialist, iar candidații la concursul pentru ocuparea posturilor de conferențiar sau de profesor universitar trebuie să aibă și titlul de medic primar/medic stomatolog primar. Fac excepție posturile de la disciplinele care nu au corespondent în rețeaua Ministerului Sănătății și cele de la disciplinele preclinice.

(7) În învățământul superior confesional de stat și confesional particular, pentru înscrierea la concurs candidații trebuie să dețină avizul cultului.

Art. 5. — (1) În instituțiile de învățământ superior, funcțiile de cercetare sunt:

- a) asistent de cercetare;
- b) cercetător științific;
- c) cercetător științific gradul III;
- d) cercetător științific gradul II;
- e) cercetător științific gradul I.

(2) Echivalența funcțiilor din cercetare cu funcțiile didactice operează în ambele sensuri, numai cu aprobarea senatului universitar, și este următoarea:

- a) cercetător științific se echivalează cu asistent universitar, pentru persoanele care dețin o diplomă de doctor;
- b) cercetător științific gradul III se echivalează cu lector universitar/șef de lucrări;
- c) cercetător științific gradul II se echivalează cu conferențiar universitar;
- d) cercetător științific gradul I se echivalează cu profesor universitar.

(3) În instituțiile de învățământ superior, suplimentar față de alte condiții stabilite de lege, funcția de asistent de cercetare științifică poate fi ocupată numai de persoane care sunt studenți-doctoranzi sau care dețin diploma de doctor.

(4) În instituțiile de învățământ superior, suplimentar față de alte condiții stabilite de lege, funcțiile de cercetător științific, cercetător științific gradul III, cercetător științific gradul II și cercetător științific gradul I pot fi ocupate numai de persoane care dețin diploma de doctor.

(5) Condițiile minimale pentru înscrierea la ocuparea unui post de cercetare vacant sunt stabilite de către fiecare IIS, în funcție de specificul postului și în relație cu standardele minimale naționale, aprobate potrivit art. 156 alin. (2) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, și potrivit prevederilor Legii nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare, cu completările ulterioare, după caz.

CAPITOLUL III

Organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcțiilor didactice și de cercetare vacante din instituțiile de învățământ superior

SECȚIUNEA 1

Cadru general

Art. 6. — (1) Instituțiile de învățământ superior pot să organizeze concurs pentru ocuparea unui post didactic sau de cercetare numai dacă acesta este declarat vacant.

(2) Un post se consideră vacant dacă este prevăzut astfel în statul de funcții, întocmit anual, sau dacă este vacantat pe parcursul anului universitar.

(3) Postul se vacantează prin una dintre următoarele modalități:

- a) încetarea contractului individual de muncă, conform legii;
- b) transferul persoanei care ocupă postul pe un alt post din cadrul aceleiași instituții de învățământ superior, ca urmare a câștigării unui concurs sau în urma promovării în cariera didactică, în condițiile legii.

(4) Posturile didactice și de cercetare nu pot fi scoase la concurs prin transformarea unui post ocupat într-un post de rang superior.

Art. 7. — (1) Instituția de învățământ superior poate să organizeze concurs pentru ocuparea pe perioadă nedeterminată a unui post didactic sau de cercetare, numai după publicarea de către Ministerul Educației a postului scos la concurs în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a.

(2) În vederea publicării în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, instituțiile de învățământ superior transmit Ministerului Educației următoarele documente:

- a) lista posturilor propuse pentru scoatere la concurs și structura acestora, semnată de rectorul instituției de învățământ superior și ștampilată;
- b) extrasul din statul de funcții care conține posturile scoase la concurs, semnat de rector, decan și directorul de departament sau conducătorul școlii doctorale;
- c) în cazul posturilor didactice, declarația pe propria răspundere a rectorului instituției de învățământ superior care atestă că toate posturile didactice propuse a fi scoase la concurs au în structură numai discipline din planurile de învățământ ale specializărilor/programelor de studii legal înființate, inclusiv forma de învățământ și localitatea de desfășurare a acestora;
- d) metodologia proprie.

(3) Transmiterea către Ministerul Educației a solicitării privind publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, a postului scos la concurs se realizează în termen de 30 de zile lucrătoare de la începerea fiecărui semestru al anului universitar.

(4) Ministerul Educației verifică documentația transmisă și structura posturilor, în raport cu prevederile legale în vigoare, și o transmite la Monitorul Oficial al României, în vederea publicării posturilor propuse de către IIS.

(5) Declanșarea procedurilor de concurs poate fi demarată doar după publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, a postului scos la concurs. Prima probă de concurs trebuie să fie programată la cel puțin două luni după apariția anunțului în Monitorul Oficial. Perioada de înscriere la concurs începe cu ziua publicării anunțului în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, și se încheie cu 15 zile lucrătoare înaintea desfășurării primei probe de concurs.

(6) Propunerea de organizare a concursului pentru un post vacant se face de către directorul departamentului sau conducătorul școlii doctorale în structura căreia se află postul, prin referat avizat de consiliul departamentului sau de consiliul școlii doctorale și de consiliul facultății.

(7) Lista posturilor propuse pentru ocuparea prin concurs este avizată de consiliul facultății, aprobată de decan și înaintată consiliului de administrație al instituției de învățământ superior în vederea aprobării conform art. 139 lit. d) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(8) Anunțurile privind scoaterea la concurs a posturilor didactice și de cercetare vacante din IIS se publică, inclusiv:

- a) la loc vizibil, pe pagina principală a site-ului web al instituției de învățământ superior.
- b) pe un site web specializat, administrat de Ministerul Educației, numită pagina web a concursului de ocupare a posturilor didactice și de cercetare vacante în învățământul superior.

(9) Pe platforma administrată de către Ministerul Educației, dedicată publicării posturilor didactice și de cercetare vacante din IIS, se vor publica următoarele informații:

- a) descrierea pe scurt a postului scos la concurs;
- b) norma didactică și tipurile de activități incluse în aceasta, în cazul posturilor didactice, respectiv norma de cercetare, în cazul posturilor de cercetare, precum și alte atribuții specifice postului scos la concurs;
- c) salariul minim de încadrare corespunzător postului scos la concurs;
- d) calendarul concursului;
- e) tematica probelor de concurs, inclusiv a prelegerilor, cursurilor sau altor asemenea, ori tematicile din care comisia de concurs poate alege tematica probelor susținute efectiv;
- f) descrierea procedurii de concurs;
- g) lista completă a documentelor pe care candidații trebuie să le includă în dosarul de concurs;
- h) adresa la care trebuie transmis dosarul de concurs.

(10) Anunțurile referitoare la posturile de conferențiar universitar, profesor universitar, cercetător științific gradul II și cercetător științific gradul I vor fi publicate și în limba engleză.

Art. 8. — (1) Pe site-ul web al instituției de învățământ superior organizatoare vor fi publicate în termen de 5 zile lucrătoare, după încheierea perioadei de înscriere, cu respectarea protecției datelor cu caracter personal conform Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), pentru fiecare candidat, informații după cum urmează:

- a) curriculum vitae;
- b) fișa de verificare a îndeplinirii standardelor;
- c) lista completă de lucrări.

(2) Aceleași date sunt încărcate de către IIS și pe pagina web a concursului, administrată de Ministerul Educației.

Art. 9. — (1) Concursurile au caracter deschis.

(2) Metodologia de concurs nu poate conține prevederi discriminatorii privind candidații în funcție de sex, origine etnică sau socială, cetățenie, religie ori credință, dizabilități, opinii politice, condiție socială sau economică.

(3) Descrierea postului scos la concurs va fi făcută în termeni cuprinzători, care corespund nevoilor reale ale instituției de învățământ superior, avându-se în vedere să nu se limiteze, în mod artificial, numărul potențialilor candidați.

Art. 10. — (1) Se consideră a fi implicate în procedura de concurs persoanele care:

a) participă în procesul de decizie referitor la numirea comisiei de concurs;

b) sunt membri sau membri supleanți ai comisiei de concurs;

c) sunt implicate în decizii de evaluare profesională sau administrativă în cadrul concursului;

d) sunt implicate în soluționarea contestațiilor.

(2) Nu pot fi implicate în procedura de concurs persoane care se află într-una din situațiile prevăzute la art. 201 alin. (4) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(3) În situația în care, în urma câștigării unui concurs de către un candidat, una sau mai multe persoane din instituția de învățământ superior urmează să se afle într-o situație de incompatibilitate conform prevederilor art. 3 alin. (3), numirea pe post și acordarea titlului universitar de către instituția de învățământ superior sau a gradului profesional de cercetare-dezvoltare pot avea loc numai după soluționarea situației/situațiilor de incompatibilitate. Modalitatea de soluționare a situației de incompatibilitate se comunică Ministerului Educației, în termen de două zile lucrătoare de la soluționare.

SECȚIUNEA a 2-a

Înscrierea la concurs

Art. 11. — (1) În vederea înscrierii la concursul pentru ocuparea unui post didactic și de cercetare, candidatul întocmește un dosar, în format tipărit, care conține cel puțin următoarele documente:

a) cererea de înscriere la concurs, semnată de candidat, care include o declarație pe propria răspundere privind veridicitatea informațiilor prezentate în dosar;

b) o propunere de dezvoltare a carierei universitare a candidatului atât din punct de vedere didactic, în cazul posturilor didactice, cât și din punctul de vedere al activităților de cercetare științifică; propunerea se redactează de către candidat, cuprinde maximum 10 pagini și este unul dintre principalele criterii de departajare a candidaților;

c) curriculum vitae al candidatului în format tipărit și în format electronic (model Europass);

d) lista de lucrări ale candidatului în format tipărit și în format electronic;

e) fișa de verificare a îndeplinirii standardelor instituției de învățământ superior, al cărei format standard este prevăzut de metodologia proprie. Standardele instituției de învățământ superior nu pot deroga de la standardele minimale naționale aprobate potrivit art. 156 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Legea

învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare. Fișa de verificare este completată și semnată de către candidat;

f) documente referitoare la deținerea diplomei de doctor: copia conform cu originalul a diplomei de doctor și, în cazul în care diploma de doctor originală nu este recunoscută în România, copie conform cu originalul a atestatului de recunoaștere sau echivalare a acesteia;

g) rezumatul în limba română și într-o limbă de circulație internațională a tezei de doctorat, pe maximum o pagină pentru fiecare limbă;

h) declarație pe propria răspundere a candidatului în care indică situațiile de incompatibilitate prevăzute de Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, în care s-ar afla în cazul câștigării concursului sau lipsa acestor situații de incompatibilitate;

i) în cazurile prevăzute la art. 4 alin. (5) și (6), copii conforme cu originalul, care atestă deținerea titlurilor medicale respective;

j) copii ale altor diplome care atestă studiile candidatului;

k) copia cărții de identitate sau, în cazul în care candidatul nu are o carte de identitate, a pașaportului sau a unui alt document de identitate întocmit într-un scop echivalent cărții de identitate ori pașaportului;

l) în cazul în care candidatul și-a schimbat numele, copii de pe documente care atestă schimbarea numelui, respectiv certificatul de căsătorie sau dovada schimbării numelui;

m) maximum 10 publicații, brevete sau alte lucrări ale candidatului, în format electronic, selecționate de acesta și considerate a fi cele mai relevante pentru realizările profesionale proprii;

n) pentru candidații la funcția de conferențiar universitar/cercetător științific gradul II, respectiv profesor universitar/cercetător științific gradul I: 3 scrisori de recomandare, conform art. 13;

o) certificat de cazier judiciar;

p) certificat de integritate comportamentală;

q) certificat medical, eliberat pe un formular specific adoptat prin ordin comun al ministrului educației și ministrului sănătății;

r) avizul medical pentru exercitarea profesiei didactice, eliberat conform prevederilor ordinului comun al ministrului educației și al ministrului sănătății.

(2) Curriculumul vitae al candidatului trebuie să includă:

a) informații despre studiile efectuate și diplomele obținute;

b) informații despre experiența profesională și locurile de muncă relevante ocupate anterior;

c) informații despre proiectele de cercetare-dezvoltare pe care le-a condus ca director de proiect și granturile obținute, în cazul în care există astfel de proiecte sau granturi, indicându-se pentru fiecare sursa de finanțare, volumul finanțării și principalele publicații sau brevete rezultate;

d) informații despre premii sau alte elemente de recunoaștere a contribuțiilor științifice ale candidatului.

(3) Instituția de învățământ superior va specifica reglementările care se aplică lucrărilor candidatului care nu sunt disponibile în format electronic.

(4) Documentele prevăzute la alin. (1) se vor depune atât în format letric, cât și pe suport electronic.

(5) Dosarul de concurs este constituit de candidat și se depune la adresa instituției de învățământ superior specificată pe pagina web a concursului, direct sau prin intermediul serviciilor de curierat care permit confirmarea primirii,

ori electronic, la adresa de e-mail specificată pe pagina web a concursului, cu confirmare de primire. Dosarul de concurs este transmis membrilor comisiei de concurs începând cu data închiderii procesului de depunere a dosarelor de concurs, dar nu mai târziu de 5 zile lucrătoare înaintea desfășurării primei probe a concursului.

Art. 12. — Dosarul de concurs va conține lucrările, articolele/studiile, publicațiile realizate de candidat, relevante în domeniul disciplinelor postului, iar lista acestora va fi structurată astfel:

- a) lista celor maximum 10 lucrări considerate de candidat a fi cele mai relevante pentru domeniul disciplinelor postului pentru care candidează;
- b) teza sau tezele de doctorat;
- c) brevete de invenție și alte titluri de proprietate industrială;
- d) cărți și capitole în cărți;
- e) articole/studii in extenso, publicate în reviste din fluxul științific internațional principal;
- f) publicații in extenso, apărute în lucrări ale principalelor conferințe internaționale de specialitate;
- g) alte lucrări și contribuții științifice sau, după caz, din domeniul creației artistice.

Art. 13. — (1) Candidații la posturile de conferențiar universitar sau cercetător științific gradul II trebuie să includă în dosarul de concurs cel puțin trei scrisori de recomandare ale unor personalități din domeniul respectiv, din țară sau din străinătate, exterioare instituției de învățământ superior al cărei post este scos la concurs, care au acceptat să elaboreze scrisori de recomandare referitoare la calitățile profesionale ale candidatului.

(2) Candidații la posturile de profesor universitar sau cercetător științific gradul I trebuie să includă în dosarul de concurs cel puțin trei scrisori de recomandare ale unor personalități din domeniul respectiv din străinătate, care au acceptat să elaboreze scrisori de recomandare referitoare la calitățile profesionale ale candidatului.

(3) În cazul domeniilor științifice cu specific românesc, scrisorile de recomandare pentru candidații la posturile de profesor universitar sau cercetător științific gradul I pot proveni și din partea unor personalități din domeniul respectiv din România, exterioare instituției de învățământ superior al cărei post este scos la concurs.

Art. 14. — (1) Îndeplinirea de către un candidat a condițiilor legale de prezentare la concurs este certificată prin avizul compartimentului juridic al instituției de învățământ superior.

(2) Avizul juridic este emis de compartimentul de specialitate, după rezoluția comisiei științifice/consiliului științific privind verificarea informațiilor din fișa de verificare a îndeplinirii standardelor instituției de învățământ superior, prevăzută la art. 11 alin. (1) lit. e). Comisia științifică/Consiliul științific este numită/numit prin decizie a rectorului, la propunerea consiliului de administrație al IIS.

(3) Avizul juridic și rezoluția comisiei științifice/consiliului științific sunt comunicate candidatului în maximum 48 de ore de la emitere, dar cu minimum 5 zile lucrătoare înaintea desfășurării primei probe a concursului.

SECȚIUNEA a 3-a

Desfășurarea concursului

Art. 15. — (1) Concursurile se desfășoară în cel mult 45 de zile de la încheierea perioadei de înscriere.

(2) Concursul constă în evaluarea activității științifice și competențelor didactice ale candidaților pentru posturile didactice și, respectiv, în evaluarea activității științifice și a competențelor privind cercetarea ale candidaților pentru posturile de cercetare.

Art. 16. — (1) Candidații care îndeplinesc condițiile legale de prezentare la concurs și au primit avizul juridic favorabil vor fi invitați de către instituția de învățământ superior la susținerea probelor de concurs. Pe pagina web a instituției de învățământ superior sunt anunțate: ziua, ora și locul desfășurării probelor de concurs.

(2) Comisia de concurs evaluează candidatul din perspectiva următoarelor criterii:

- a) relevanța și impactul rezultatelor științifice ale candidatului, în relație cu domeniul disciplinelor postului pentru care candidează;
- b) capacitatea candidatului de a îndruma studenți sau tineri cercetători;
- c) competențele didactice ale candidatului, în cazul funcțiilor didactice;
- d) capacitatea candidatului de a transfera cunoștințele și rezultatele sale către mediul economic sau social ori de a populariza propriile rezultate științifice;
- e) capacitatea candidatului de a lucra în echipă și eficiența colaborărilor științifice ale acestuia, în funcție de specificul domeniului candidatului;
- f) capacitatea candidatului de a conduce proiecte de cercetare-dezvoltare;
- g) experiența profesională a candidatului în alte instituții decât instituția organizatoare de concurs.

(3) În situația în care postul vizat este de asistent/șef de lucrări/lector universitar, comisia de concurs are obligația de a verifica și constata, din punctul de vedere al relevanței didactice și științifice, îndeplinirea standardelor de ocupare a posturilor didactice, specifice funcției, aprobate de senatul universitar, conform legii.

(4) În situația în care postul vizat este de conferențiar/profesor, comisia de concurs are obligația de a verifica și constata îndeplinirea, din punctul de vedere al relevanței didactice și științifice, de către candidat a standardelor instituției de învățământ superior. Standardele instituției de învățământ superior nu pot deroga de la standardele minimale naționale aprobate potrivit art. 156 alin. (1) lit. a) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(5) În situația în care postul vizat este de cercetare, comisia de concurs are obligația de a verifica și constata îndeplinirea de către candidat a standardelor minimale naționale pentru conferirea gradelor profesionale de cercetare-dezvoltare aprobate potrivit art. 156 alin. (2) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Criteriile prevăzute la alin. (2) sunt evaluate pe baza dosarului de concurs și, după caz, adițional prin una sau mai multe probe de concurs, care pot include potrivit prevederilor metodologiei proprii: prelegeri, susținerea unui curs, seminar etc.

SECȚIUNEA a 4-a

Comisia de concurs: constituire, atribuții

Art. 17. — (1) Stabilirea componenței comisiei de concurs, pentru fiecare post scos la concurs, se realizează după publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, a anunțului de scoatere la concurs a postului.

(2) Comisia de concurs este formată din 5 membri, incluzând președintele acesteia, specialiști în domeniul disciplinelor postului scos la concurs sau în domenii apropiate.

(3) În componența comisiei de concurs sunt prevăzuți și membri supleanți. În cazul indisponibilității participării unui membru la lucrările comisiei, membrul respectiv este înlocuit de membrul supleant, numit după aceeași procedură ca și membrii comisiei.

(4) Consiliul departamentului sau al școlii doctorale în structura căruia se află postul face propuneri pentru componența nominală a comisiei de concurs.

(5) Pe baza propunerii menționate la alin. (4), decanul solicită avizul consiliului facultății privind componența nominală a comisiei de concurs.

(6) Componența nominală a comisiei de concurs, însoțită de avizul consiliului facultății, este transmisă senatului universitar spre aprobare. În urma aprobării de către senatul universitar, comisia de concurs este numită prin decizie a rectorului.

(7) În termen de două zile lucrătoare de la emiterea deciziei rectorului decizia este transmisă Ministerului Educației, iar componența nominală a comisiei de concurs este publicată pe pagina web a concursului. În cazul posturilor de conferențiar universitar, profesor universitar, cercetător științific gradul II și cercetător științific gradul I, IIS va publica componența comisiei de concurs în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a. În cazul instituțiilor de învățământ superior din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională, decizia rectorului este transmisă și structurilor cu atribuții în domeniu.

Art. 18. — (1) Deciziile comisiei de concurs sunt luate prin votul deschis al membrilor. O decizie a comisiei este validă dacă a întrunit votul a cel puțin 3 membri ai comisiei.

(2) Lucrările comisiei de concurs sunt conduse de președintele comisiei.

(3) Membrii comisiei pot fi din interiorul sau din afara instituției de învățământ superior, din țară sau din străinătate.

(4) Pentru ocuparea unui post de conferențiar universitar, profesor universitar, cercetător științific gradul I sau cercetător științific gradul II, cel puțin 3 membri ai comisiei trebuie să fie din afara instituției care organizează concursul, din țară sau din străinătate.

(5) Membrii comisiei de concurs trebuie să aibă un titlu didactic sau de cercetare superior ori cel puțin egal cu cel al funcției didactice/de cercetare corespunzătoare postului scos la concurs sau, pentru membrii din străinătate, să îndeplinească standardele IIS, corespunzătoare funcției didactice/de cercetare aferente postului scos la concurs.

(6) În scopul exclusiv al participării în comisia de concurs, se va realiza echivalarea titlurilor didactice sau de cercetare ale membrilor din străinătate cu titlurile didactice ori de cercetare din țară, echivalare pe baza căreia senatul universitar aprobă componența nominală a comisiei de concurs.

(7) Președintele comisiei de concurs poate fi, conform metodologiei proprii a IIS:

a) directorul departamentului sau conducătorul școlii doctorale în care se regăsește postul;

b) decanul sau prodecanul facultății în care se regăsește postul;

c) un cadru didactic titular în instituția de învățământ superior, specialist în domeniul disciplinelor postului sau într-un domeniu apropiat, delegat în acest scop prin votul consiliului departamentului, respectiv al consiliului facultății care organizează concursul.

SECȚIUNEA a 5-a

Rezultatele concursului

Art. 19. — (1) În urma finalizării procesului de evaluare, comisia de concurs stabilește, pentru fiecare post, ierarhia candidaților și nominalizează candidatul care a obținut cele mai bune rezultate.

(2) Președintele comisiei de concurs întocmește un raport asupra concursului, pe baza referatelor de apreciere redactate de fiecare membru al comisiei de concurs și cu respectarea ierarhiei candidaților decise de comisie.

(3) Raportul asupra concursului este asumat prin semnătură de fiecare membru al comisiei de concurs. Președintele comisiei de concurs transmite raportul și documentația aferentă decanului facultății.

(4) Raportul comisiei de concurs, după validarea acestuia în consiliul facultății, este înaintat de către decanul facultății senatului instituției de învățământ superior, spre aprobare.

(5) Senatul universitar analizează respectarea procedurilor stabilite prin metodologia proprie a instituției de învățământ superior și aprobă sau nu raportul asupra concursului. Ierarhia candidaților stabilită de comisia de concurs nu poate fi modificată de senatul universitar.

SECȚIUNEA a 6-a

Comisia de contestații: constituire, atribuții

Art. 20. — (1) În situația în care un candidat deține elemente care pot demonstra nerespectarea procedurii de evaluare pe baza criteriilor prevăzute la art. 16 alin. (2) și/sau nerespectarea procedurilor privind organizarea și desfășurarea concursului, candidatul poate formula contestație în termen de 3 zile lucrătoare de la comunicarea rezultatului.

(2) Contestația se formulează în scris, se înregistrează la registratura instituției de învățământ superior și se înaintează comisiei de contestații spre soluționare.

(3) Comisia de contestații analizează aspectele sesizate de către candidat prin contestația formulată, pe care o rezolvă în cel mult 48 de ore de la înregistrarea acesteia și cu privire la care întocmește un raport, înainte de publicarea rezultatelor concursului.

(4) În vederea stabilirii componenței comisiilor de soluționare a contestațiilor se parcurge aceeași procedură ca la stabilirea componenței comisiei de concurs.

(5) Membrii comisiei de concurs nu pot face parte din comisia de soluționare a contestațiilor.

(6) În urma aprobării de către senatul universitar, comisia de soluționare a contestațiilor este numită prin decizie a rectorului, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, odată cu publicarea deciziei rectorului de numire a comisiei de concurs.

(7) Raportul comisiei de contestații, după avizarea acestuia în consiliul facultății, și raportul comisiei de concurs sunt înaintate de către decanul facultății senatului instituției de învățământ superior, spre aprobare.

SECȚIUNEA a 7-a

Numirea pe post

Art. 21. — (1) În urma aprobării rezultatului concursului de către senatul universitar, rectorul emite decizie pentru numirea pe post și acordarea titlului universitar aferent pentru candidatul

câştigător. Numirea pe post se face începând cu semestrul următor celui în care s-a desfășurat concursul.

(2) Deciziile de numire pe post și acordarea titlului universitar aferent pentru candidații câştigători, însoțite de un raport sintetic privind organizarea și desfășurarea concursului/concursurilor din instituția de învățământ superior, se transmit, în termen de 5 zile de la emitere, în format electronic/pe suport electronic, cu adresă de înaintare către Comisia Națională de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU), prin direcția de specialitate din cadrul Ministerului Educației.

(3) Numirile pe posturile din instituțiile de învățământ superior din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională se fac potrivit reglementărilor interne specifice, cu respectarea prevederilor Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

SECȚIUNEA a 8-a

Organizarea și desfășurarea concursurilor pentru ocuparea posturilor de cercetare vacante din instituțiile de învățământ superior

Art. 22. — (1) Prin excepție de la prevederile art. 15 alin. (1) și ale art. 17 alin. (2), pentru posturile de cercetare se aplică prevederile Legii nr. 319/2003, cu completările ulterioare.

(2) În vederea desfășurării concursurilor pentru posturi de cercetare din instituțiile de învățământ superior, atribuțiile prevăzute de Legea nr. 319/2003, cu completările ulterioare, se îndeplinesc astfel:

- a) cele prevăzute pentru consiliul științific al instituției, de către consiliul facultății;
- b) cele prevăzute pentru consiliul de administrație al instituției, de către senatul universitar;
- c) cele prevăzute pentru secretarul științific sau directorul științific al unității, de către directorul departamentului, conducătorul școlii doctorale, decan sau prodecan, conform metodologiei proprii.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 23. — În cazul în care postul scos la concurs nu a fost ocupat, concursul poate fi reluat, cu respectarea integrală a procedurii de concurs, în următorul semestru sau an universitar, după caz.

Art. 24. — (1) Rezultatul concursului se publică la sediul instituției de învățământ superior organizatoare, pe pagina web a instituției, în termen de două zile lucrătoare de la finalizarea concursului. Rezultatul concursului este încărcat și pe platforma electronică gestionată de Ministerul Educației.

(2) Fiecare instituție de învățământ superior organizatoare întocmește anual, până cel târziu la data de 1 septembrie, un raport sintetic, în format electronic, cu privire la organizarea, desfășurarea și finalizarea concursurilor pentru ocuparea

posturilor didactice și de cercetare. Raportul este trimis, spre notificare către CNATDCU, prin direcția de specialitate din Ministerul Educației.

Art. 25. — (1) Directorii departamentelor, decanii facultăților și rectorul răspund în fața senatului universitar pentru buna desfășurare a concursurilor de ocupare a posturilor didactice și de cercetare, în condițiile respectării normelor de calitate, de etică și deontologie universitară și a legislației în vigoare.

(2) În condițiile constatării unor nereguli, senatul universitar poate aplica sancțiuni specificate în metodologia proprie, putând fi dispusă inclusiv demiterea directorilor de departamente și a decanilor, la propunerea justificată a consiliului de administrație sau a rectorului ori din oficiu, cu avizul acestora.

(3) În cazul constatării nerespectării prevederilor legale în procedura de ocupare a posturilor didactice și de cercetare, Ministerul Educației poate aplica sancțiunile prevăzute de lege, pe baza unui raport întocmit de CNATDCU.

(4) În cazul în care instanțele de judecată constată încălcarea procedurilor de desfășurare a concursului pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare din instituțiile de învățământ superior, concursul se anulează și se reia.

Art. 26. — (1) Încadrarea într-o funcție didactică de predare este condiționată de prezentarea unui certificat medical eliberat pe un formular specific, adoptat prin ordin comun al ministrului educației și al ministrului sănătății. Avizele necesare pentru exercitarea profesiei sunt stabilite prin ordinul comun al ministrului educației și al ministrului sănătății, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Menținerea într-o funcție didactică de predare este condiționată de un control medical periodic. Periodicitatea și acordarea avizelor pentru exercitarea profesiei sunt reglementate prin ordinul prevăzut la alin. (1), iar fondurile necesare acestor controale sunt asigurate de la bugetul de stat.

(3) Personalul didactic de predare care se consideră nedreptățit poate solicita o expertiză a capacității de muncă în domeniul educației.

(4) În situații de inaptitudine profesională de natură psihocomportamentală a personalului angajat într-o instituție de învățământ superior, instituția poate solicita, la sesizarea oricărui factor implicat în procesul educațional, prin hotărâre a consiliului de administrație, un nou examen medical complet.

(5) Situațiile de inaptitudine profesională de natură psihocomportamentală sunt analizate și stabilite de către o comisie formată din 3—5 membri, medici specialiști, constituită la nivelul centrului universitar în baza unui protocol încheiat între Ministerul Educației și Ministerul Sănătății, care realizează expertiza capacității de muncă în domeniul educației.

(6) Refuzul personalului didactic de a se prezenta la controlul medical constituie abatere disciplinară și poate duce la desfacerea contractului individual de muncă.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE
privind completarea art. 25 din Normele financiare
pentru activitatea sportivă, aprobate prin
Hotărârea Guvernului nr. 1.447/2007

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — La articolul 25 din Normele financiare pentru activitatea sportivă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.447/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 823 din 3 decembrie 2007, cu modificările și completările ulterioare, după alineatul (12) se introduce un nou alineat, alin. (13), cu următorul cuprins:

„(13) Prin excepție de la prevederile alin. (1) lit. d) și e), pentru sportivii care s-au calificat la Jocurile Olimpice de la Paris 2024 se acordă premii de către Agenția Națională pentru Sport, prin suplimentarea cu 100% a cuantumurilor prevăzute la alin. (1) lit. d) și e), după caz, în limita bugetului aprobat pe anul în curs, cu această destinație.”

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

Marian Neacșu

Secretarul general al Guvernului,

Mircea Abrudean

Șeful Cămarilor Prim-Ministrului,

Alexandru-Mihai Ghigiu

p. Președintele Agenției Naționale
pentru Sport,

Laura Iftimie

București, 29 decembrie 2023.

Nr. 1.343.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

